

כל בית-אב בישראל שילם 15 דולר עבור פרויקט מטורף

האזרח הישראלי משלם יותר מיסים מאשר כל אורח אחר בעולם. הוא אלוף המשלמים. אך אין הוא "משלם-מיסים". המושג "משלם-מיסים" הוא חלק מן המורשה האנגלו-סכסית. פירושו אזרח הנבחרת, והמקפיד על כך שהממשלה תשתמש בכספו בצורה אחראית ומסכמת, בלי כיוונו ובלי קלות-ידעת. בישראל חסר מוסר כזה. זה הוכח השבוע שוב, כאשר נקברה תוכנית "תעלת הימים" קבורת חמור.

ג'רעון של שוטים. תעלת הימים נולדה כרוכ פאר ורעש בשיא ימי שילטונה של ממשלת מנחם בגין, כאשר ישראל המתה לג'רעון של שוטים.

היו בפרוייקט כל המעלות, שמשכו את ראשי השילטון של אז:

● הוא היה מלהיב וגרנדיוזי, ואפשר היה לנאום עליו נאומים בומביסטיים.

● זה היה רעיון ציוני, כי בנימין זאב הרצל עצמו כתב על כך באחד מספריו.

● זה היה רעיון פשוט, שהיה מובן גם לפוליטיקאים שאינם מבנינים דבר. (פני סיהמלח נמוכים מפני היסית-תן, כן, ועל חשמו להעביר את הימים ולייצר השמל).

● זה משך את כל אבירי ארץ ישראל השלמה, מפני שהתעלה היתה צריכה להתחיל ברצועת-יעוז ולהצדיק את סיפוחה.

צרות בשני הקצוות. זה הסיפיק. אישיתתיה יוכל נאמן, קנאי פוליטי חסר-שיקול באיצטלה של מדען גדול, דחף את הפרוייקט בכל כוחו, בתפקידו כשר-המדע. מנחם בגין התלהב ונאם. יצחק מודעי, אז שר-האגרוניה, ראה בזה מכשיר להאדרת כוחו. יהודים עשירים ותמימים הובאו מכל העולם, הוצגה להם הצגה ילדותית והם נתנו כסף, לבונדס. הכסף הושקע, כמובן, בעניינים אחרים. אך אנשי-מדע רציניים ידעו מן הרגע הראשון שהפרוייקט כולו הוא שטותי. במיקרה הטוב ביותר יכול היה לייצר 8% מתיצרות החשמל של ישראל — עובדה מכרעת שהועלמה מעיני הציבור. יצור זה היה כרוך בהשקעה מפליגה, שלא יכלה לקבל תמיכה בינלאומית בגלל התיסבוכות הפוליטית בשני הקצוות של התעלה: היא פגעה בירדן בצד המזרחי וכמי-עמד רצועת-יעוז בצד המערבי.

מאז התחלפה הממשלה, יובל נאמן הורחק מן השילטון. שרי-האגרוניה התי-חלף. ליצחק מודעי יש צרות אחרות, ועכשיו הוא רוצה לחסוף כסף, כך, כשקט-בשקט, מתה תעלת-הי-מים. על קיברה אפשר להקים מצבה: כאן קבורים 15 מיליון דולר. כל בית-אב בישראל שילם עבורו 15 דולר. אך איש ממיליוני משלמי-המיסים בישראל לא זעק.

ביטחון

לשקר למען המולדת

הטיפשות יצרה מצב-ביש והשקר בא לחפות עליו. אך איש לא האמין

אם אכן תפקידו של דיפלומט הוא לשקר למען ארצו, אורי לובראני הוא דיפלומט מושלם. לובראני, המכהן כנציג העליון של (המשך בעמוד 8)

היא עצי

במישרד ראש-הממשלה הוכנה תוכנית סודית — לביצוע ברגע המתאים

כך תפוצץ

מעשלת האחדות

הרכילות אודות היחסים ה- מעורערים בין אנשי שימעון פרס בלישכת ראש-הממשלה ובין המנכ"ל, אברשה טמיר, לא הרשימו במיוחד את המקורכים לצלחת.

טמיר הוא, כמובן, איש של עור וייצמן, ומינויו כמנכ"ל נכפה על פרס בתוקף הסכם קואליציוני מסובך עם תנועת יחד.

טמיר הוא איש די נפות. ניחן כביט-חון עצמי ובהערכה עצמית שרק מעטים שותפים לה (בלישכת פרס התברחו שטמיר הוא נשיא מועדון המעריצים של עצמו, וגם החבר היחיד בו...), ובקריית-בן-גוריון יש המוהים אותו עדיין עם אריאל שרון.

אני זוכר אותו מלווה את שרון כצל, בתחילת מילחמת-הלבנון, נושא עברו את המפות שבעורתן רומה מנחם בגין, אמר להעולם הזה עונד קבוע בלישכת ראש-הממשלה. קשה מאוד להתרגל לראות אותו כאיש של וייצמן. "המלכלך" על שרון יומם ולילה.

גם פרס עצמו נוהג בו כחשדנות. "האיש הזה איננו מודל של מהימנות". טמיר עצמו צוטט: "יוסי ביילין, מדי-כיר הממשלה, ובוטעו אפלבונים, ראש-לישכת ראש-הממשלה, אינם אלא יל-ריים. מגוחך לדרוש ממני להתמודד איתם ברצינות, אחרי התפקידים ש-מילאתי כשירות המדינה".

הכתבים המדיניים הסתערו על התי-כטאיות כאלה כמוצאי שלל רב. זה היה הסרק הרציני הראשון שהצליחו למצוא בעבורת הלישכה. אחרי שנים של עבודה בלתי-רצינית, הגיעו לקר-יית בן-גוריון פרס ואנשיו, הרגילים לשעות-עבודה ארוכות, לקחתנות של עשייה. זאת היא התקדמות אפילו

המשבר הכפזי

"יצאנו מזה!"

מנכ"ל טמיר כמו תוכנית מטכ"ל

שלת האחדות, ברגע, שהדרג הפוליטי יתן אור ירוק. יעדיה של התוכנית מוגדרים באורח חד-משמעי: להביא להדחת שרי-החרות והי-תומכים בהם מהממשלה, בציר-רה שתבטיח תמיכה ציבורית מורבית לצעד הזה, ולא תוביל לנפילת פרס ולבחירות חד-שות".

הרעתם של מעצבי התוכנית, הי-מפתח החשוב ביותר, המצוי בידי פרס, הוא זכותו המעוגנת בחוק לפטר שרים, מבלי להביא להתפטרות הממשלה (בהתאם לתיקון בחוק, שיום אמנון רובינשטיין בכנסת ה-10).

לפי ההסכם הקואליציוני הקיים, חייב פרס להתייעץ בשמיר, אם ברצונו לפטר שר השייך לגוש הליכוד. לפי ההצעה יחליט פרס, בשיתוף עם וייצמן ובעיתוי הנראה לשניים, להביא לפיטור-ריו של שר מחרות (או מקורב להי-רות"). בעיקבות התבטאות של שר כזה נגד מדיניות הממשלה, התבטאויות כאלה אינן חסרות, כידוע, וגידעון פת-לבדו סיפק לפחות חמש סיבות לפי-טורים, אילו היה העיתוי נוח לראשי-הממשלה.

שמיר מנוע מלקבל יוזמה כזאת של פרס. אם ראשי-הממשלה ירצה, למשל, לפטר את דויד לוי או את משה קצב, יתכן שהדבר ייראה כמוצדק לשימיר ולאנשיו, אבל אין להם כל אפשרות להעביר החלטה כזאת בתנועת-החרות. בניעה פומבית לפרס תגמור את הי-קאריירה של שמיר בחרות. ההנחה היא, לכן, ששמיר יסרב. פרס לא יראה בכך סוף פסוק. לפי התוכנית הוא יכנס מסיבתי-עיתונאים, ויודיע שהוא ישתמש בזכותו לפיטורי-השר הממרה, "המחבל בתוכניות-החיי-רום של הממשלה, ומסית את הציבור נגדו".

להערכת אנשי מישרד ראש-הממ-שלה, המבוססת על מגעי וייצמן מודעי, יסכימו אנשי שרי-האוצר במי-לגה הליברלית לצעד כזה, וילכו עד לפילוג בליברלים. אם תתפלג המופלגה הי-ליברלית, יקום מודעי מופלגה משותפת עם וייצמן ויגאל הורביין.

למיפלה החדשה יש כבר אידי-אולוגיה מן המוכן: שמרנות כלכלית וצעדי "הידוק החגורה". היא תישאר, כמובן, בקואליציה עם המערך, ותהי-תור, יחד עימו, "להבראה הכלכלית של המדינה". לדעת טמיר ונערי פרס, תוכה קואליציה כזאת בתמיכה בציבור, הי-מכיר במצב הכלכלי החמור של הי-מדינה. בלישכה יש גם מתנגדים לתוכנית.

יועץ ביילין וראש-הממשלה שינאה והסכמה

הרואים בהרלפתה דרך למניעת יישור-מה. לדעת המתנגדים יסייע צעד כזה של פרס וייצמן ליצירת מרד בדעת-הקהל, ובעיקר בקרב השכירים. המתנגדים הם במיעוט. רוב הי-אנשים הסובכים את פרס משוכנעים בצורך ליצור תנאים להצלחת המדי-ניות הכלכלית של הממשלה. אם פרס ייכשל הפעם — זה הסוף שלנו" הם אומרים. חיים ברעם